

Ac / Alternating Current (Alternatif Akım): Akış yönü düzenli zaman aralıkları içinde tersine dönen akımdır. AC ile sembolize edilir.

Acoustic Impedance (Akustik Empedans) (UT): Bir malzemedeki ses hızıyla yoğunluğunun çarpımından elde edilen bir malzeme özelliğidir. Bu değer ara yüzeylerin yansımaya karakteristiklerinin tespitinde kullanılır.

Activity (Aktivite): Bir radyoizotopun radyoaktiflik ölçüsüdür. Ölçü birimi curie (küri) dir

Aerosol Spraying (Aerosol Sprey): Bir basınçlı kaptan bir sıvı içindeki ince taneli süspansiyon yada sıvının püskürtülmesi.

Air Gap (Hava Aralığı) (MT):Bir magnetik devrenin magnetik akımın geçmesi gerektiği bir küçük aralık ihtiva etmesi halinde bu boşluğa verilen addır.Çatlaklar mıknatıslanan parça yüzeylerinde küçük hava boşlukları yaratırlar.

Alloy (Alaşım):En az bir tanesi metal olan iki yada daha fazla kimyasal elementin oluşturduğu bir metaldir.

Alloy Steel (Alaşım Çeliği): Mekanik ve fiziksel özelliklerinde istenen değişiklikleri sağlamak için yeterli miktarda alaşım elementleri ilave edilmiş çeliktir.

Ampere (Amper): Bir voltluk bir potansiyelde 1 ohm'luk bir dirence sahip iletken içinden geçen akım 1 amperdir.Amper elektrik akımının ölçüsüdür.

Ampere Turns (Amper sarım) (mt): Bir sargıdaki sarım sayısı ile sargı içinden geçen akımın çarpımına eşittir.bu değer akımın magnetleme ve demagnetleme kuvvetinin bir ölçüsüdür.

Amplifiers (Amplifikatörler): Bir elektrik sinyalinin büyüklüğünü arttıran devre bileşenleri.

Amplitude (Amplitüd):A tarama tipinde sinyalin düşey yüksekliğidir.

Amplitude Echo (Eko Yüksekliği) (UT): A tarama tipinde alınan sinyalin toplam düşey yüksekliğidir.

Angle Of Incidence (Geliş Açısı) (UT): gelen dalganın geliş yönünün giriş noktasındaki ara yüzey normali ile yaptığı açıdır.

Angle of Reflection (Yansımaya Açısı) (UT): Geliş açısına eşit yansımaya açısıdır.

Angle of Refraction (Kırılma Açısı) (UT): Test parçasının yüzeyine gelen ultrasonik ses demetinin yansımaya yüzeyine temas ettiği noktadan geçen yüzeye dik doğrultudaki normal ile ikinci ortama girip ilerlerken yaptığı açıdır.

Angle Testing(Açılı Test)(UT):Geliş açısının sıfırdan büyük olduğu UT tets yöntemidir.

Angle Transducer(Açılı TransduSer)(UT):Açılı test yönteminde kullanılan transduserdir.

Anode Target(Anot Hedef)(RT):x ışını tüpünün pozitif ucudur.

Arc Strike(Ark Sıçraması):genellikle kaynak elektrodunun dikkatsizlik sonucu temas etmesiyle kaynak bölgesi yada yakınında küçük bir metal ilavesi yada kaybı şeklinde görülen yanmış alandır.

Artifact(İşlem Hatası)(RT):test edilen malzemenin gerçek durumuyla ilişkisi olmayan ve filmin imalatı ,paketlenmesi,taşınması yada banyosu sırasında oluşan kusurlardır.bunlar beyaz veya siyah lekeler halinde ,sis v.s. şeklinde görülürler.

A- Scan(A- Tarama)(UT):Sinyaller yardımıyla bilgi edinme yöntemidir.

Astm:American society for testing and materials kelimesinin kısaltılmışıdır.

Astm Block(Astm Bloku):Silindirik şekilli olup blok yüzeyinden belirli uzaklıklarda belirli boyutta düz taban deliği (flat bottom hole=fbh) ihtiva eden özel bir referans standart tipidir.

Attenuation(Zayıflama)(UT):Ses demetinin içinde yayıldığı ortamın tanecik yapısında saçılması yada soğurulmasıyla oluşan ses şiddetindeki azalmadır.

Attenuation(Zayıflama)(RT):Malzemedden geçen radyasyonun geçtiği ortamın tanecik yapısında saçılması yada soğurulmasından meydana gelen radyasyon şiddetindeki azalmadır.

Austenitic Steels(Östenitik Çelikler):Bileşenleri oda sıcaklığında katı eriyik içinde olan ve bu nedenle magnetik olmayan ve korozyona dirençli çeliklerdir.

Autotransformer(Ototransformatör)(RT):Çıkış voltajının kolaylıkla değiştirilebildiği özel birözel bir transformatördür.x ışınları tüpüne uygulanacak yüksek voltajı temin eden step-up transformatörüne gelen ilk primer voltajı ayarında kullanılır.

Average Gradient(Ortalama Gradyan)(RT):Bir filmin karakteristik eğrisinin eğimidir.genellikle iki densite seviyesi arasında ortalama değer olarak ölçülür.örnek:2.0 densite ile 0.25 densite arasındaki ortalama gradyan bu iki noktayı birleştiren doğru çizginin eğimidir.x ışını filmlerinin çoğu 2.5-4.0 densite gradyanına sahiptir.1.0 üzerindeki bir gradyana sahip bir film cisim kontrastını yükseltir.

-B-

Background(Fon)(PT,MT):belirtinin gözleneceği test parça yüzeyidir.test parçasının doğal yüzeyi olabileceği gibi developer kaplı da olabilir.

BackgroundRadiation(FonRadyasyon)(RT):Radyografide kullanılan radyoaktif malzeme ya da x ışınları cihazı dışındaki kaynaklardan gelen radyasyondur.böylesine radyasyonlar çevredeki kaynaklardan oluşan kaçaklar yada dünya atmosferi dışından gelen kozmik ışınlardır.

Back Reflection(Geri Yansım)(UT):Test parçasının arka yüzeyinden gelen ultrasonik yansımadır.

Backscatter/Seconder Radiation(Dağınmış Radyasyon)(RT):Orjinal hareket yönüne 90 dereceden daha büyük açılarla sapan sekonder(ikincil) radyasyonlardır.film üzerine herhangi bir bilgi getirmediği gibi büyüklüklerine bağlı olarak kontrastta bir azalmaya sebep olduklarından filtre edilerek film üzerine ulaşmaları engellenir.sekonder radyasyonlar radyasyon kaynağı bölgesindeki tavan,duvarlar,teçhizat ve diğer cisimlerden gelen dağınmış radyasyonlardır.

Barium Titanate Transducer(Baryum Titanat Transducer)(UT):Çok sayıda kristalden oluşan bir seramik malzemedir.

Bath(Banyo)(PT,MT):

1-Penetrant kontrol işleminde kontrol malzemelerinin içlerine konduğu kazanlardır.

2- Penetrant kontrol işleminde tekrarlı kullanılabilen penetrant malzemeleridir.

3-Ferro magnetik taneciklerin yağ yada su ile yaptıkları süspansiyondur.

Beam Angle(Demet Açısı)(RT):

1-Film düzlemi ile radyasyon demet merkez eksenini arasındaki açıdır.

2-Verilen herhangi bir düzlemde odağa doğru geçen radyasyon demetinin sapma açısıdır.

Beam Axis(Demet Ekseni)(UT):bir ultrasonik dalga demetinin uzak bölgesinde maximum şiddetteki noktalardan geçen ve yakın bölgeye geometrik olarak uzatılan eksendir.

Beam Index(Demet İndeksi)(UT):Ses demetinin malzeme yüzeyine geldiği noktadır.

Beam Spread(Demet Yayılımı)(UT):malzeme içinde ilerleyen ses demetinin uzak bölgede yayılarak genişlemesidir.

Black Light(Siyah Işık)(PT,MT):2000-4000 angstrom arasında dalga boyuna sahip elektromagnetik radyasyondur.penetrant kontrolünde kullanılan tipik üniteler filtre yüzeyinden 15 inç mesafede 100-150 foot mumluk bir şiddet verirler ve floresan malzemeleri gözün görebileceği dalga boyu aralığında ışık vermelerini temin etmek için kullanılırlar.

Black Light Intensity(Siyah Işık Şiddeti)(PT,MT):Kontrol edilen parça yüzeyinde ölçülen uygun şekilde filtre edilmiş siyah ışık miktarıdır.

Black Light Filter(Siyah Işık Filtresi)(PT,MT):Görünür ışık ve uzun dalga boylu ışınların geçişini engellerken sadece ultraviyole ışığı(3200-4000 angstrom dalga boylu) geçiren bir filtredir.

Bottom Echo(Alt Taban Yansıması)(UT):Back reflectiona bakınız.

Boundary Echo(Sınır Yansıması)(UT):Bir ara yüzeyden gelen ultrasonik dalga yansımasıdır.

Brinell Hardness(Brinel Sertliği):Standart şartlar altında sert çelik bilyanın düzgün bir yüzeye bastırılması ile elde edilen sertlik ölçüsüdür.Alüminyum için çelik bilya çapı 10 mm ve toplam yük 500 kg dir.Sonuçlar uygulanan yükün oranı olarak hesaplanır ve brinell sertlik sayısı veya BHN olarak ifade edilir.

Broad – Banded(Geniş Bant Aralığı)(UT):Geniş bant aralığıdır. oldukça geniş bir frekans aralığında çalışabilen amplifikatörlere ve geniş bant aralığında bir ilk pulse sahip cihazları ifade etmek için kullanılan bir terimdir.

Brush Application (Fırça İle Uygulama)(PT):Bir fırça vasıtasıyla penetrant uygulanmasıdır.

B-Scan(B-Tarama)(UT):Genellikle Puls Eko Tekniği uygulanan test altındaki parça kesitinin iki boyutlu görüntüsünü elde etme yöntemidir.

Burning(Yanma):Metalde tane büyümesine neden olan aşırı ısıtma olayıdır. Aşırı sıcaklık çeliğin bazı bileşenlerinin erimesine ve tane sınırlarına gitmesine yol açar böylece taneler arasındaki boşluklar artar.

Burst(Patlama):Uygun olmayan sıcaklıklarda yada uygun olmayan şekillerle haddeme veya dövme işlemi yapmanın sebep olduğu kırılmadır.

-C-

Calibration(Kalibrasyon):Test öncesi cihazı belli bir referans değere göre standartlaştırmaktır.

- **Carbon Steel(Karbon Çeliği):**Bünyesinde en fazla karbon bulunduran çeliktir. Diğer adı adi karbonlu çeliktir. Ayrıca 2% ye kadar karbon ihtiva eden çelikler için de bu ifade kullanılabilir.

Carrier Fluid(Taşıyıcı Sıvı)(MT):Yaş işlemden magnetik tanecikleri taşıyan sıvıdır.

Casette(Kaset)(RT):Radyografik çekimde radyografik filmi tutan ışık geçirmez muhafazadır. söz konusu kasetler şiddetlendirici veya süzücü perdeleri ihtiva edebilirler.

Casting (Döküm):

1-Bir kalıpta bir maddenin katılaşması ile elde edilen son yada sona yakın şekildeki bir parçadır.

2-İstenen şekilde bir parça elde etmek için erimiş metalin kalıba dökülmesi işlemidir.

Casting Shrinkage(Cekme):

1-Liquid shrinkage(sıvı çekmesi):Sıvı metalin likidüs sıcaklığına soğurken hacminde meydana gelen azalmadır.

2-Solidification shrinkage(Katılaşma Çekmesi):Katılaşmanın başlama ve bitme aralığı içindeki hacimsel azalmadır.

3-Solid shrinkage(Katı Çekmesi):Solidüs sıcaklığından düşerken metal hacmindeki azalmadır.

4-Total Shrinkage : 1,2 ve 3 teki çekmelerin toplamıdır.

Cesium – 137(Sezyum -137):Yarı ömrü 30 yıl olan sezyumun radyoaktif bir izotopudur.

Characteristic Curve(Karakteristik Eğri) (RT):Film yoğunluğunu poz fonksiyonu olarak gösteren bir eğridir. bu eğriler poz düzeltme faktörlerinin tespitinde ve filmin gama karakteristiklerinin tanımlanmasında faydalıdır.

Circular Magnetism(MT):Elektrik akımının bir magnetik iletkenin geçmesi sırasında iletkenin içinde ve çevresinde oluşan magnetik alandır.

Cobalt-60(Kobalt-60):Kobalt elementinin radyoizotopu.

Coercive Force (MT) (Kohersif Kuvvet):Kalıcı mıknatıslığı yok ve parçayı demagnetize eden ters mıknatıslayıcı kuvvettir.

Coil (ET , MT) (Bobin) :üzerinden akım geçtiğinde bir magnetik alan oluşturacak bir ya da daha fazla sarımı olan iletkenidir.

Cold Shut(Soğuk Katlanma):1-Döküm metali yüzeyinde iki sıvı akıntısının karşılaşmış kaynaşmadıkları yerde oluşan süreksizliktir. 2-Oksitlenme sebebiyle ana metal gövdesinden ayrılan kısımdır.

Collimatör(Kolimatör)(RT):Radyasyonu istenen alana demet halinde gönderebilen böylece radyasyon saçılmasını azaltan genellikle kurşundan yapılmış ,radyasyon kaynağını çevrelemek için yapılmış bir alettir.

Collimatör(Kolimatör)(UT):Ultrasonik demet genişlemesini azaltmak için dizayn edilmiş bir lens(mercek) grubudur.

Color – Contrast Dye (Renk Kontrast Boya) (PT): Beyaz ışık altında test yapıldığında nüfuz edici sıvı içine karıştırılarak testin yapıldığı yerin fonunda renk kontrastını sağlayan boyadır.

Color – Contrast Penetrant(Renk Kontrast Penetrantı):Boya ile karışık penetranttır.beyaz ışık altında çatlakların görülmesini sağlayacak yapıdadır.Floresan özelliği yoktur.

Coloured Magnetic Inks(Renkli Magnetik Solüsyon):Siyahtan farklı bir renkte belirti oluşturan magnetik tanecikler ihtiva eden sıvıdır.

Compressional Wave / Longitudinal Wave (Boyuna Dalga) (UT):Parçacık titreşim yönü ile ses ilerleme yönünün aynı olduğu dalga tipidir.

Concentrate (Konsantre) (MT) : Süspansiyon hazırlamada kullanılan kuru magnetik malzemeleri belirtmek için kullanılan bir terimdir.Kuru konsantre de denilebilir.

Conductivity (İletkenlik) : Direncin tersi olup iletkenin akım geçirebilme yeteneğini ifade eder.

Contact Method (Temas Metodu) (UT) : Test parçası ile probun direkt temasta olduğu test yöntemidir.Ultrasonik enerji iki yüzey arasında yer alan ince bir kuplaj malzemesi içinden gönderilir.

Container (Konteynır) (RT) : Radyoizotop kaynakların içine konduğu ve radyoaktif sızıntı yapmayan muhafaza kabıdır.

Continuous Spectrum (Sürekli Tayf) (RT) : geniş bir frekans aralığında kesiksiz enerji serileri halinde gönderilen karakteristik radyasyon şeklidir.

Contrast (Kontrast) (MT,PT,RT) : Bir belirti ile belirtiyi çevreleyen yüzey arasındaki görüntü farklılığıdır.

Contrast Film (Film Kontrastı) (RT) : Gelen radyasyon şiddetindeki değişiklikten dolayı filmin yoğunluğunda meydana gelen farklılaşmadır.

Contrast Radiographic (Radyografik Kontrast) (RT) : Radyograf (film) üzerindeki bir görüntü ile en yakın çevresi arasındaki yoğunluk farkıdır.

Contrast Subject (Cisim Kontrastı) (RT):Numunenin seçilen kısımlarından geçen radyasyon şiddetlerinin oranıdır.

Corrosion (Korozyon) : Metalin hava ile temas halindeki yüzeyinde havadaki oksijenle metalin kimyasal reaksiyonundan oluşan çürümedir.

Couplant (Kuplaj) (UT) : ultrasonik enerjinin test parçası içine girişini sağlayan prob ile test parçası arasına uygulanan sıvı maddedir.

Crack (Çatlak) :Çatlak ,yüzey hatasıdır.Bir yönde nispeten büyük kesitli ve bu kesite dik yönde çok küçük bir kesite sahiptir.

Cracks Cold (Soğuma Çatlakları) : Genellikle üniform olmayan soğuma nedeniyle ortaya çıkan , aşırı gerilmenin yarattığı ,dökümün katılaşmasından sonra oluşan çatlak tipidir.

Cracks Fatigue (Yorulma Çatlakları) : Parçaların tekrarlı yüklere maruz kalmasıyla yüzeylerinde oluşan ve ilerleyen çatlaklardır.

Cracks Forging (Dövme Çatlakları) : Dövme işleminin çok düşük sıcaklıkta yapılması sonucu oluşan çatlaklar olup çeliğin kırılmasına yol açarlar.

Cracks Grinding (Taşlama Çatlakları):Taşlanan yüzeylerin bölgesel olarak aşırı ısınması sonucu oluşan termal çatlaklardır.genellikle soğutucu sıvı eksikliği ,uygun olmayan soğutma ,kör taş,çok hızlı besleme yada çok derin paso (kesme) nedeniyle oluşurlar.

Cracks Heat Treating (Isıl İşlem Çatlakları) : Bakınız 'cracks quenching'.

Cracks Hot (Sıcak Yırtılma) : Soğuma çatlakları gibidir.ancak dökümün soğuması tamamen tamamlanmadan önce oluşurlar.

Cracks Machining (Makina İşlem Çatlakları) : Kesici takımın kesmeksizin metal üzerinde sürüklenmesi sonucu yada kör takım kullanılması yada çok derin paso verilmesiyle oluşan ve makina hatası olarak isimlendirilen bir yüzey kusurudur.

Cracks Plating (Kaplama Çatlakları) : Genellikle yüksek iç gerilimlere sahip parçalarda kaplama işlemi sonucu oluşan çatlaklardır.

Cracks Quenching (Su Verme Çatlakları) : Bir parçanın bir kısmının büzülmesi yani uygun olmayan soğutma sonucu su verme işleminde oluşan çatlaklardır.

Cracks Service (Servis Çatlakları) : Tüm imalat işlemlerinin tamamlanması ve parçanın servise verilmesinden sonra parçada oluşan çatlaklardır.Çatlaklar yorulma, korozyon, aşırı gerilim yada tespit edilememiş işlem süreksizliklerinden kaynaklanabilir.

Crater (Krater) : 1-Tesviyecilikte ,darbe temasları nedeni,kesici yada yontucu alet yüzündeki aşınma sonu oluşan çöküntüdür. 2- Ark kaynağında elektrod altındaki kaynak havuzunda yada arkın bittiği noktadaki çöküntüdür.

Critical Angle (Kritik Açısı) (UT) : Birbirine benzemeyen iki malzeme ana yüzeyinde verilen bir modda kırılan dalga oluşumunu sağlayan geliş açısıdır.

CRT (Katot Tüpü) : Cathode ray tube 'nin kısaltılmışı.

C-Scan (C Tarama) (UT) : Parçanın tarama yüzeyinin iki boyutlu görüntüsünü veren darbe yankı tekniklerinde kullanılan metottur.Kapılar arasında sadece parçanın iç kısımlarından gelen yankılar izlenebilir.C taramada yankı derinliğini veren hiçbir yankı belirtisi yoktur.

Curie (Küri) (RT) : Radyoaktif malzemenin bozunma hızıdır.saniyede 3.7×10^{10} bozunmaya eşittir.

Current (Akım) : Elektronların bir iletken içindeki akış hızıdır.birimi amper dir.

-D-

Dac 'Distance Amplitude Correction ' (Mesafe Amplitüd Düzeltme) (UT) : Distance amplitude correction kelimelerinin kısaltılmışıdır.bazı cihazlar üzerindeki elektronik mesafe amplitüd düzeltme ayarını belirtmek için kullanılır.

Damping (Sönümlenme) (UT) : Ses dalgasının titreşim genliğinin azalması yada sönümlenmesidir.

:

Decibel (Desibel) : İki amplitüd oranının logaritmik ifadesidir. db ile gösterilir.

$$db = 20 \log a_2/a_1$$

a1 ve a2 = amplitüd

Defect (Hata) : Şekli,büyüklüğü ve yeri nedeniyle bulunduğu parçanın yararlı kullanımını engelleyen süreksizliktir.

Defect Reflection (Hata Yansımaları) (UT) : Malzeme içindeki süreksizlikten yansıyan enerjinin katot ekrandaki görüntüsüdür.

Delay (Gecikme) (UT) : Bakınız sweep delay.

Delay Line (Gecikme Hattı) (UT) : İlk başlangıç sinyali ile ön yüzey sinyali arasında zaman gecikmesine neden olan transduser önüne yerleştirilmiş sıvı yada katı malzemedir.

Demagnetization(MıknatıslıkGiderme)(MT):Ferromagnetik Malzemelerdeki artık mıknatıslık derecesinin kabul edilebilir bir seviyeye indirgenmesidir.

Densitometer (Densitometre) : Develope edilmiş fotoğraf filmindeki kararım derecesini tespit için kullanılan cihazdır.

Density (Densite) : Filmin siyahlaşma derecesidir.densite = $\log 1/t$ (t=ışık geçirimi).

Depth Of Penetration (Nüfuziyet Derinliği) (MT,EC) : Magnetik alan yada eddy akımlarının etkinliğinin alt limite indiği veya parça yüzeyindeki şiddetinin belirli bir yüzdesine şiddet olarak azaldığı derinliktir.

Detector (Dedektör) : Radyasyon varlığını tespit eden bir cihazdır.

Developer (PT) : Bir parça yüzeyindeki çatlak hata içindeki penetrantı görünebilmesi için yüzeye çeken kuru veya yaş malzemedir.

Developer (RT) :Poz verilmiş filmdeki gümüş halojenür kristallerini metalik gümüşe indirgeyen kimyasal solüsyondur.

Developer Solvent (Solvent Developer) : Uçucu solvent içinde süspansiyon halinde çok ince tanecikler şeklinde bulunan bir developerdır.Uçucu solvent penetran (tının süreksizlikler içinde seyreltilerek yüzeye getirilmesine yardımcı olur.

Distance Amplitude Correction (Mesafe Amplitüd Düzeltme) (UT) : Farklı ses yolu mesafelerindeki eşit yüzeyli yansıtıcılardan gelen sinyallerin amplitüdüdeki değişimi ortadan kaldırma işlemidir.dac olarak kısaltılır.Bu terim farklı ses yolu mesafelerindeki eşit yüzeyli yansıtıcılardan eşit boyda sinyal almayı sağlamak için amplifikasyon işlemindeki elektronik değişikliği ifade etmek için de kullanılır.Bu elektronik değişikliği ifade için kullanılan diğer sözcükler sweep gain (SG) , time corrected gain (TCG) , time variable gain (TVG) ve sensitivity time control (STC) dir.

Distortion (Distorsiyon) (RT) : Film üzerindeki görüntünün cismin gerçek geometrisinden ayrılmasının (sapmasının) ölçüsüdür.

Dose (Doz) : Belirli bir kütle yada hacime verilen radyasyon miktarıdır.birimi röntgendir.

Dose Rate (Doz Hızı) : Birim zamanda verilen radyasyon miktarıdır.birimi rem/saat tir.

Dosimeter (Dozimetre) (RT) : Radyasyon alanında bulunan kişinin almış olduğu dozu ölçen cihazdır.

Drawing (Çekme) : Kalıp boyunca çekerek telin yada borunun kesitini azaltmaktır.

Dross (Cüruf) : genellikle oksidasyon bazen de yabancı maddelerin birikmesinden doğan ve erimiş metallerin üzerinde toplanan bir cüruftur.

Dry developer (toz developer) (PT) : herhangi bir sıvı taşıyıcı olmaksızın toz şeklinde uygulanan developerdir.

Drying Time (Kurutma Süresi) (PT) :Yıkanmış yada yağ developerda işlem görmüş parçaların sıcak havalı bir fırında kurutulma süresidir.

Dry Method (Kuru Metod) (MT) : Taneciklerinin kuru toz şeklinde uygulandığı magnetik tanecik kontrol yöntemidir.

Dry Powder (Kuru Toz) (MT):Magnetik parçacık testi için hazırlanmış ve uygun bir şekilde seçilmiş çok ince taneli ferromagnetik taneciklerdir.kullanılan renkler genellikle kırmızı,gri,sarı yada siyahtır.

Dual Search Unit (Çift Kristalli Transduser) (UT) : Biri alıcı **diğeri** verici olarak görev yapan iki kristalli transduserdir.

Dwell Time (Bekleme Süresi) (PT) : Sıvı penetrantın test parçası yüzeyinde kalma süresidir.

Dye (Boya) : Penetranta karakteristlik rengini vermek için içine katılan kimyasal bileşiktir.

Dye Penetrant : Beyaz ışık altında görünebilirliği olan içine boya ilave edilmiş penetranttır.

-E-

Echo (Yansıma) : Yansıyan ultrasonik enerji sinyalidir.

Electrical Noise(Gürültü) : Ultrasonik cihazlardaki elektriksel girişimler yada çevreden yayınlanan elektriksel sinyallerin neden olduğu yabancı istenmeyen sinyallerdir.

Elongation (Uzama) : Çekme testinde numunenin kırılmasından sonra ölçülen ilk ölçünün alındığı işaretler arasındaki artıştır.

Emulsifier (Seyreltici) (RT): Parça üzerindeki suyla yıkanamayan penetrant üzerine uygulandıktan ve belli bir süre beklemeden sonra penetrantla karışarak onu suyla yıkanabilir hale getiren bir sıvıdır .bu iş ek bir işlem kademesini ve penetrantı yıkanabilir hale getirebilmesi için yeterli sürenin tanınmasını gerektirir.bir sıvı fazın değeri içindeki süspansiyonudur.

Emülsifier-Remover (Seyreltici – Giderici) (PT) : Bir solvent giderici olarak kullanıldığında yada uygulandıktan sonra suyla yıkanabilir bir solvent tipidir.

Etching (Dağlama) :İç yapı detaylarını gözleyebilmek için bir metal yüzeyine kimyasal yada elektrolitik yolla işlem yapmaktır.

Evaluation (Değerlendirme) : Belirtilerin yorumlanmasından sonra durumun önemi hakkında yapılan bir değerlendirmedir.Değerlendirme parçanın serviste kalıp kalmıyacağını tayin eder.

Exposure (Poz) (RT) :Işınlama süresidir.

Exposure Chart (Poz Kartı) (RT) : Malzeme kalınlığı ,kilovoltaj ve poz arasındaki BİRLEŞTİREN ilişkiyi gösteren bir grafikdir.yalnızca üniform kalınlıklı bir malzeme için poz süresinin tespitinde kullanılır.

Exposure Factor (Poz Faktörü) (RT) : Miliamper yada kaynak şiddeti ,zaman ve mesafeyi birleştiren bir değerdir.

External Discontinuities (Yüzey Süreksizlikleri):Radyografda densite değişimleri yaratan yüzey düzensizlikleridir.bunlar çıplak gözle de gözlenebilir.

-F-

False Indications (İlişkisiz Belirtiler) : Bakınız non-relevant indications.

False Indications (İlişkisiz Belirtiler) (MT) : Yüzey hataları yada yerçekimi ile test parçası yüzeyinde tutulan magnetik taneciklerin oluşturduğu belirtidir.

Family (Aile) (PT) : Özel tip kontrol için gerekli olan ve imalatçı firma tarafından temin edilen tam malzeme serileridir.

Far Field (Uzak Alan) (UT) : Eşit yüzeyli yansıtıcıların artan mesafeyle üstel olarak azalan sinyaller verdikleri ses demet bölgesidir.Yakın bölgenin ötesindeki bölgedir ve fraun hofer bölgesi olarak adlandırılır.

Fatigue Cracks (Yorulma Çatlakları) : Bakınız cracks fatigue.

Ferromagnetic Material (Ferromagnetik Malzeme) : Mıknatıslanma özelliğine sahip demir,nikel,çelik ve kobalt içeren maddelerdir.

Field Indicator (Alan İndikatörü) (MT) : Bir parçadaki mıknatıslık miktarını belirten cihazdır.

Field Leakage (Kaçak Alan) (MT) : Bir süreksizlik yada parçadaki geometrik kesit değişimleri nedeniyle parça yüzeyine giren yada yüzeyden ayrılan alandır.

Field Longitudinal (Boyuna Alan) (MT) : Bobin veya kablo sarma ile oluşturulan magnetik akı çizgilerinin parçanın uzun eksenine dik yada dike yakın olduğu magnetik alandır.

Field Magnetic (Magnetik Alan) (MT) : İçinden akım geçen bir iletkeni yada mıknatıslanmış bir parçayı çevreleyen magnetik kuvvet çizgilerini içeren alandır.

Field Residual (Artık Alan) (MT) : Mıknatıslama kuvvetinin kaldırılmasından sonra mıknatıslanan malzeme içinde kalan mıknatıslıktır.

Fill Factor (Doldurma Faktörü) (MT) : Test parçasının çapının karesinin parçayı çevreleyen bobin çapının karesine oranıdır.iç bobinler için iç bobin çapının karesinin delik çapı karesine oranıdır. doldurma faktörü çevresel yada iç bobin ile test parçası arasındakikaplinin ölçüsüdür.

Film Badge (Film Beç) (RT) : Poz miktarını ölçmek için kullanılan beç şeklinde maskelenmiş radyografik film parçasıdır.alınan doz filmin kararma derecesi ile tespit edilir.

Film Contrast (Film Kontrastı) (RT) : Bakınız kilm kontrast.

Film Density (Film Densitesi) (RT) : Bakınız density film.

Film Processing (Film Banyosu) : Radyografik film üzerindeki görüntüyü kalıcı hale getirmek için yapılan banyo işlemidir.

Film Speed (Film Hızı) (RT) : Filmin radyasyona gösterdiği tepki ölçüsüdür.

Film Viewer (Film Değerlendirici) (RT) : Radyografik filmlerin değerlendirilmesi için kullanılan aydınlatma cihazıdır.

Filter (Filtre) (RT) : Belirli dalgaboyundaki ışınları absorbe etmek amacıyla radyoaktif ışın demetinin içine yerleştirilen absorblayıcı malzemedir.

Filter (Filtre) (UT) : Elektronik devre girişi yada çıkışında çeşitli frekansları elimine etmek için dizayn edilmiş elektrik devreleridir.alçak geçiş(low pass) filtresi yüksek frekansları engeller,yüksek geçiş (high pass) alçak frekansları engeller ,bant geçiş filtresi (band pass) özel bir frekans aralığını engeller.

Fixer (Tespit) (RT) : Banyo edilmiş film emülsiyonundaki ışığa maruz kalmamış holojenür kristallerini çözen kimyasal bir solüsyondur.

Flat Bottom Hole (Düz Taban Deliği) : Genellikle referans standartlarda kullanılan yansıtıcı tipidir.kısaca fbh olarak gösterilir.

Flaw (Hata) : Malzeme yada parça içinde zararlı olabilen yada olmayan bir kusurdur.bakınız discontinuity.

Fluorescent (Floresan) (RT) : Dışardan gelen elektro magnetik radyasyonu absorbe eden (emen) maddenin absorbladığı bu enerjiden daha düşük enerjili elektro magnetik radyasyon yayması olayıdır. dışardan gelen elektro magnetik radyasyon uyarısı devam ettiği sürece floresan madde adı verilen madde elektro magnetik radyasyon yayar.bu olaya floresan denir.

Fluorescent Dye Penetrant (Floresan Penetrant) (PT) : Yüzey hataları yada süreksizliklerin belirlenmesi için kullanılan ve üzerine ultraviyole siyah ışık gibi ışık düştüğünde floresan hale gelen yüksek nüfuziyete sahip sıvılardır.

Fluorescent Magnetic Particle Inspection (Floresan Magnetik Parçacık Kontrolü) (MT) : Üzeri uygun dalga boylu bir ışıkla uyarıldığında floresan hale gelen malzeme ile kaplanmış magnetik malzemelerin kullanılarak yapıldığı muayenedir.

Fluorescent Screen (Floresan Ekran) (RT) : x ışınları ile uyarıldığında floresan hale gelen gözle görülebilen mavi ışık yayınlayan floresan tuzlardan oluşan şiddetlendirici ekranlardır.Poz süresini kısaltmak amacıyla kullanılırlar.

Flux (Akı) : Çözünmüş gaz ve oksitleri erimiş metalden çıkarabilmek için kullanılan eriyebilen tuz yada gazdır.

Flux Density (Akı Yoğunluğu) (MT) : Akı yönünde dik açıyla alınan bir birim alandan geçen akı hattı sayısını belirten bir terimdir.Magnetik alan şiddetinin bir ölçüsüdür.

Focal Film Distance (FFD) (Odak Film Uzaklığı) (RT) : Film ile radyasyon kaynağı yada X-ray tüpünün odağı arasındaki mesafedir.

Focal Spot (Odak Noktası) (RT) : Bir radyografik film üzerinde cismin görüntüsünü oluşturmak için gerekli primer radyasyonu elektron bombardımanı sonucu yayan hedef üzerindeki alandır.

Focused Beam (Odaklanmış Demet) (UT) : Bir odak noktasına yöneltilmiş ses demetidir.

Focused Transducer (Odaklanmış Transduser) (UT) : Yüzeyden belirli bir mesafedeki çizgiye yada odak noktasına ses demetini toplamak için yapılmış iç bükü (konkav) yüzeyli transduserdir.

Focusing (Odaklama) : Enerjinin küçük bir demet içine toplanması yada yöneltilmesidir.

Fog (Sis) (RT) : Görüntüyü oluşturacak olan primer radyasyonun dışında kalan çeşitli etkenlerin radyografik film üzerinde yarattığı optik densite artışını ifade etmek için kullanılan terimdir.aşağıdaki şekillerde ortaya çıkabilir:

1-Kimyasal Sis : Banyo işlemi sırasında oluşan istenmeyen kimyasal reaksiyondur.

2-İstenmeyen Poz : Film imalatı ile görüntünün tespit banyosu arasındaki kalan sürede karşılaşılan istenmeyen ışık etkisidir.

3-Film Sisi : Filmin baz tabakasının (selüloz asetat) sahip olduğu sistir.

4-Fotografik Sis : Emülsiyon ve banyo şartlarının yarattığı sistir.

Foil (Folye) : Kalınlığı 0.006 inç den az olan metal levhalardır.

Foreign Materials (Yabancı Malzemeler) : Malzeme kalınlık yada boşluklarındaki değişmelerle ilgisi olmayan film yoğunluk değişmelerine sebep olan kum,cüruf,oksid,gaz ve farklı yoğunluktaki metal gibi, kontrol edilecek malzeme içindeki yabancı malzemelerdir.

Forging (Dövme) : Genellikle sıcak olarak kalıpta yada kalıp kullanmaksızın basınçla çekiçleme ile istenen şekle plastik olarak getirilmiş metal.

Forging Cracks (Dövme Çatlakları) : Bakınız cracks forging.

Fracture(Kırılma) : Bir dökümün kısmi yada tam olarak bölünmesine sebep olabilecek büyüklükteki çatlak yada kırıktır.

Fraunhofer Zone (UT) : Bakınız far field .

Frequency (Frekans) : Birim zamanda (bir saniyede) aynı nokta ve aynı yönde tekrar edilen titreşim sayısıdır.

Frequency (Pulse Repetition) (UT) : Saniyedeki puls sayısıdır.

Fresnel Zone (Fresnel Zon) (UT) : Bakınız near field.

Full – Wave Rectified , Single – Phase A.C. : Alternatif akımın negatif tarafının ters çevrilerek pozitifleşmesi ile oluşan ,tek yönlü ve darbe aralığı olmayan doğru akım.

-G-

Gain : Bakınız sensitivity.

Gamma Rays (Gama Işınları) : Çekirdek tarafından yayınlanan yüksek enerjili kısa dalgaboylu elektromagnetik radyasyonlardır.Gama ışınlarının enerjileri genellikle 0.010 – 10 Mev arasındadır.

Gas Holes (Gaz Boşlukları) : Erimiş metalden kaçan gaz tarafından yaratılmış deliklerdir.Döküm boyunca ayrı ayrı yada topluca bulunabilirler.

Gas Holes (Gaz Boşlukları) (RT) (Radyografik Filmde) : Yuvarlak düzgün kenarlı koyu benek biçiminde görünürler . tek tek ,toplu yada döküm voyunca dağılmış olabilirler.

Gas Porosity (Porozite) : Genellikle tüm döküm içinde dağılmış küçük boşluklara uyumlu yuvarlak,boyuna uzamış koyu benekler şeklinde görülen gözenekli kesitlerdir.

Gate (UT) : A tarama tipinde mesafenin belirli bir bölümündeki sinyalleri göstermek için kullanılan elektronik araçtır.

Geometric Factors (Geometrik Faktörler) (RT) : Radyografik pozlarda distorsiyın ve veya büyütmeı tayin eden faktörleri belirtmek için kullanılan genel terimdir.Çok bilinen geometrik faktörlerden bazıları odak noktası boyutu,test parçası kalınlığı ve kaynak film mesafesidir.

Ghost (İlişkisiz Sinyal) (UT) : Teste tabi malzemenin kendisinden yansıyan titreşimlerle hiçbir ilişkisi olmayan belirtilerdir.

Graininess (Tanelilik) (UT) : Çok sayıda küçük gümüş taneciğinin nispeten daha büyük kütleler içinde gruplaşmasından oluşan ve çıplak gözle yada çok az bir büyültme ile görülebilen film özelliğidir.

Grass (Parazit Sinyal/Çimlenme) (UT) : Test parçası içindeki süreksizlikle ilgisi olmayan genellikle istenmeyen parazit sinyallerdir.

Grinding Cracks (Taşlama Çatlakları) : Bakınız cracks grinding.

-H-

Half Life (Yarı Ömür) (RT) : Bir radyoaktif maddenin mevcut aktivitesinin yarıya inmesi için geçen süredir.

Half Value (Yarı Tabaka Değeri) (RT) : Üzerine gelen radyasyonun 50 % sini geçiren malzeme kalınlığıdır.

Half Wave Rectified Ac (Rektifiyeli Ac Yarı Dalga) (MT) : Alternatif akımın tek fazı en basit tarzda rektifiye edildiğinde alternatif akımın negatif tarafı tamamı ile bloke edilir.Sonuç : hiçbir akımın akmadığı bir intervalede sahip tek yönlü titreşen bir akımdır.Bu sık sık yarı dalga yada titreşen doğru akım olarak isimlendirilir.

Hall Effect (MT) : Bir magnetik alana yerleştirilen ve akım taşıyan bir elektriksel iletkenin karşılıklı kenarları boyunca voltaj oluşması olayıdır.Ortaya çıkan voltaj farkı uygulanan magnetik alan ve akım akış yönüne diktir.

Hardness (Sertlik) : Genellikle dalıcı bir uca karşı metalin gösterdiği bir dirençtir.Fakat bu terim kesme ,aşınma direncini ,temperi göstermek için de kullanılır.

Hardness Testing (Sertlik Testi) : Brinell,rockwell,scleroscope,vickers v.s. gibi cihazlarla yapılan sertlik ölçüm işlemidir.

Heat Affected Zone(Isıdan Etkilenmiş Bölge) : Sert lehimleme , kesme yada kaynak işlemleri sırasında ergimemiş fakat mikroyapısı ve fiziksel özellikleri ısıyla değiştirilmiş ana metal bölgeleridir.

Heat Treat Cracks (Isıl İşlem Çatlakları) : Bakınız crack quenching.

Hertz : Frekans birimidir.Kısaltılmışı hz dir.

Holes (Boşluklar) : Uygun olmayan imalat projesi nedeniyle numune içinde arta kalan boşluklardır.

Horizontal Linearity (Yatay Lineerlik) (UT) : a tarama durumunda ve üniform bir geçiş ortamında crt üzerindeki düşey sinyallere ait yatay deplasman artımları ile bilinen bir uzunluğu geçerken yansıyan dalgalar için gerekli zaman artımları arasındaki sabit ilişkidir.

Hot Cracks (Sıcak Çatlama) : Bakınız cracks hot.

Hot Tear (Sıcak Yırtılma) : İç büzülmeler nedeniyle katılma sırasında metalde oluşan çatlaklardır.Genellikle parça yüzeyindedirler.

- I -

IIW : Uluslararası kaynak enstitüsünün (International Institute Of Welding) kısa yazılışdır.

IIW Block (IIW Blok) : Açılı,doğrusal demet testleri ve yüzey dalga yöntemi için kullanılan özel bir referans standart tipidir.

Immersion Method (Daldırma Yöntemi) (UT) : Bir sıvının ultrasonik kuplaj olarak kullanılmasıdır. Bu durumda test edilen numune transduser aynı sıvı (genellikle su) içine tümü ile batırılmış durumdadırlar ve transduser numune ile direkt temasta değildir.

Impedance (Akustik Empedans) (Acoustic) : Bir ortamda ultrasonik enerji akışına karşı olan dirençtir. Empedans malzeme yoğunluğu ile tanecek hızının çarpımına eşittir.

Inclusion (İnklüzyon) : Metalin kalınlaşması sırasında metal içinde kalan genellikle silika ,sülfid oksit gibi yabancı maddelerdir.

Incomplete Fusion (Yetersiz Birleşme) : Kaynak metalinin ana metal ile tam olarak birleşmemesidir.

Incomplete Joint Penetration (Lack Of Fusion) (Ergime Noksanlığı) : Kaynak yatağının herhangi bir kesiminde oluşabilir çeşitli en ve boylarda koyu hatlar olarak göze çarpar..

Incomplete Penetration (Yetersiz Nüfuziyet) : Kaynak dibindeki yetersiz nüfuziyettir. Kök paso hatasıdır.

Indication (Belirti) : Tahripkar olmayan kontrolde ele geçen belirtiler olup önem derecesinin tespiti yorum gerektirir.

Initial Pulse (Başlangıç Ekosu) (UT) : Ultrasonik enerjiyi oluşturmak ve kristali uyarmak için kullanılan ve ultrasonik cihaz tarafından gönderilen elektrik sinyalidir (pals).

Inspection (Kontrol) : Belirtilen standartlardan sapmayı yada olası hataları tespit için yapılan kontrol işlemidir.

Interface (Ara Yüzey) : Bitişik İki yüzey arasındaki ortak sınır ,arakesittir.

Inverse Square Law (Ters Kareler Kanunu) (RT) : Noktasal bir radyasyon kaynağından yayınlanan enerjinin şiddeti kaynaktan olan mesafenin karesi ile ters orantılıdır.

Ionization Chamber (İyonizasyon Odası) : İyonizasyon odası oda içindeki gazın radyasyonla iyonize olup iletkenleşmesi yoluyla oluşturulan akımı ölçen böylece iyonlaştırıcı radyasyonu tespit edip niceleyen bir cihazdır.

Isotope (İzotop) (RT) : Aynı elementin çekirdeğinde aynı sayıda proton içeren fakat nötron sayıları farklı olan atomlarıdır. İzotoplar radyografide radyasyon kaynağı olarak kullanılırlar.

- L -

Lack Of Fusion (Birleşme Eksikliği) : Ana metal ile kaynak metali arasındaki birleşim noksanlığı ile oluşan çift boyutlu kusurlardır.

Lamb Wave (Düzlem Dalga) (UT) : İnce kalınlıklı plakalarda ilerleyen dalga tipidir. Bu dalgalar yalnızca özel bir giriş açısı ,frekans ve plaka kalınlığında oluşur. Dalganın hızı plaka kalınlığı ve frekans çarpımına bağlıdır.

Lamination (Laminasyon) : Orjinal ingottaki boşluklar , inklüzyonlar gibi süreksizliklerin haddemele işleminden sonra dış yüzeye paralel olacak şekilde haddemele yönünde şekil değiştirmeleri sonucu oluşan levha ve plakalardaki süreksizliklerdir.

Latitude (Latitüd) (RT) : Radyografik latitüd filmin skalası olarak bilinen kontrastla yakından ilişkilidir. Latitüd filmin faydalı densite aralığı içinde film üzerine kaydedilebilen yada geciktirilebilen malzeme kalınlığı aralığıdır. Yüksek kontrastlı film küçük latidüye alçak kontrastlı film büyük latitüye sahiptir.

Light Meter (Işıkmetre) (MT,PT) : Siyah ışığın şiddetini foot – mum yada mikrowat/cm² cinsinden ölçmek için kullanılan bir alettir.

Linear Indications (Lineer Belirtiler) : Boyu genişliğinin üç yada daha fazla katı olan belirtilerdir.

Longitudinal Magnetization (Boyuna Mıknatıslama) (MT) : Magnetik akının parçanın uzun eksenine paralel olduğu mıknatıslamadır.

Longitudinal Wave (Boyuna Dalga) (Ut) : Malzemedeki tanecek hareketinin dalga yayılım yönüyle aynı olduğu dalga tipidir.

Loss Of Back Reflection (Geri Yansıma Kaybı) : Kontrol edilen cismin arka yüzeyinden gelen sinyal yokluğudur.

- M -

Magnetic Field Meter (Magnetik Alan Ölçer) : Magnetik alanı ölçmek için kullanılır.

Magnetic Flux (Magnetik Akı) : Magnetik bir devrede mevcut olan toplam magnetik çizgilerin sayısıdır.

Magnetic Force (Magnetik Kuvvet) : Magnetik tanecek kontrolünde mıknatıslayıcı kuvvet bir magnetik devre akısını oluşturabilen toplam kuvvet olarak kabul edilir ve genellikle H ile temsil edilir.

Magnetic Materials (Magnetik Malzemeler) : Mıknatıslanma özelliği olan maddelerdir.

Magnetic Particle Inspection (Magnetik Tanecik Kontrolü) (MT) : Uygun şekilde mıknatıslanmış malzemelerin yüzeyinde yada yüzeye yakın alanlarda mevcut olan süreksizlikleri tespit etmek için kullanılan bir yöntemdir. Çatlaklar , inklüzyon ve boşluklar gibi magnetik üniformluğun bozulduğu alanlarda çok küçük magnetik taneciklerin birikmesi yoluyla hata tespiti yapılmaktadır.

Magnetic Permeability (Magnetik Geçirgenlik) (Mt) : Bir malzemede magnetik alanın oluşturulması kolaylığını ifade eden terimdir.Büyüklüğü elde edilen magnetik kuvvetin uygulanan magnetik kuvvete oranıyla tespit edilir.

Magnetic Powder (Magnetik Toz) : Hata tespit amacıyla kullanılan uygun boyut ve şekilli kuru toz formundaki magnetik taneciklerdir.

Magnetic Saturation (Magnetik Doyum) (MT) : Test edilen magnetik malzemeye (örneğin çelik parçalar) kuvvetli bir harici magnetik alanın uygulanması sonucu permeabilite ,histeresiz gibi magnetik özelliklerin çok küçük bir oranda görülmesidir.

Magnetizing Force (Mıknatıslama Kuvveti) : Magnetik devrede magnetik akıyı oluşturan toplam kuvvetler olup genellikle H harfi ile gösterilir.Birimi örstedir.

Manipulator (Manipülator) (UT) : Transduser aksamının yönlendirilmesi için kullanılan cihazdır. Genellikle daldırma test tekniğinde kullanılır normal yada açılı ses demeti oluşturur.

Masking (Maskleme) (RT) : Radyasyon saçılmasını ve dolayısıyla film üzerindeki görüntünün olumsuz etkilenmesini önlemek için test parçasının çevresinin absorbe bir malzeme ile çevrenmesidir.

Maximum Permissible Dose (İzin Verilen En Fazla Doz) (RT) : Miktarı otorice kuruluşlarca belirlenen ve belirlenen bu miktarın üzerinde alındığında insan sağlığı için tehlike arz eden radyasyon dozudur.

Microstructure (Mikro Yapı) : 10 büyütmeden daha fazla büyütmeli bir mikroskoptan izlenen parlatılmış ve dağlanmış metal yüzeyidir.

Mode Converton (Mod Değişimi) (UT) : Bir ara yüzeyde kırılmanın sebep olduğu bir titreşim modundan diğerine olan değişimdir.

Molecule (Molekül) : Maddenin tüm özelliklerini taşıyan ve en küçük yapı taşı olan atomların birbirlerine kimyasal bağlanmasıyla oluşan yapıdır.

Multi – Directional Magnetization (Çok Yönlü Mıknatıslama) : Farklı yönlerde sahip iki ayrı alan bir parça içinde aynı anda var olamaz fakat farklı yönlerde iki yada daha fazla alan kısa aralıklarla ve ardışık olarak bir parça üzerine aktarılabilir.Eğer süreksizlikler alanın her yönüne doğru uygun bir şekilde yerleşmiş ise bu işlem magnetik partikül belirtileri oluşur tarzda yapıldığında alan yönünün sürekliliğinin hızla değişmesine neden olacaktır.Böylece aynı zamanda farklı yönlerde iki yada daha fazla alan test parçasında var olabilir.Bu da hatanın daha kolay bir şekilde tespitini sağlar.

-N-

Narrow Banded (Dar Bant) (UT) : Dar bant aralığına sahip olmak demektir. Geniş bant aralığının tersidir.Bakınız tuned.

Near Field (Yakın Alan) (UT) : Kompleks(karmaşık) ses demet şekillerine sahip transdusere bitişik ses demet alanıdır.Fresnel bölgesi (zonu) olarakta bilinir.yakın alanın uzunluğu transduser yüzeyinden başlayarak uzak bölgenin başlangıcına kadar uzanır ve aşağıdaki şekilde tanımlanır.

$L=d^2 f/4v$ Burada :

L: Yakın alan uzunluğu

d:Kristal boyutu.

f:Frekans

v:Ses Hızı(inç/s) dir.

Noise(Gürültü) (UT,ET) : İstenen bir sinyalin işlem görmesini yada alınmasını girişim yapmak suretiyle engelleyen istenmeyen sinyaldir.Bu tip sinyallerin kaynağı elektriksel veya malzeme içindeki küçük yansıtıcılar olabilir.

Nondestructive Inspection (Tahribatsız Kontrol) (NDI) : Test parçasında hiçbir hasar oluşturmaksızın yapısındaki kusurları tespit eden yöntemlerdir.

Non Relevant Indications (İlişkisiz Belirtiler) : Uygun olmayan kontrol yada yanlış uygulama sonucu ortaya çıkan veya parçanın kullanımını etkilemeyen gerçek bir süreksizlikten gelen belirtilere verilen addır.Örneğin parçadaki kesit değişimi gibi.

Normal Transducer (Normal Transduser) (UT) : Temas yüzeyine 90 derece (dik) doğrultuda ultrasonik dalgalar gönderen transduserdir.

- O -

Oersted (Örsted) (MT) : Magnetik indüksiyon oluşturan alan kuvvet birimidir. H harfi ile gösterilir.

- P -

Penetrameter (Penetremetre) (RT) : Uygulanan radyografi tekniğinin istenilen hassasiyette olup olmadığını anlamak için kullanılır.Penetremetrenin radyografik film üzerindeki görüntüsü incelenerek filmin hassasiyeti hakkında yorum yapılır.

Penetrant (Penetrant) : Yüzey gerilimi düşük ve yüksek kapiler harekete sahip renkli yada floresan boyadır.Hataların içine nüfuz ederek yüzey süreksizliklerinin tespitini sağlar.

Penetrant Remover (Penetrant Remover) (PT) : Penetrantın malzeme yüzeyinden temizlenmesi için kullanılan solvent tipi bir sıvıdır.

Penetrant Visible (Görünür Penetrant) (PT) : Beyaz developer fon üzerinde kontrast yani gözle görünür renkte bir belirti (genellikle kırmızı renkte) veren penetranttır.

Penetrant Water Washable (Suyla Yıkanabilir Penetrant) (PT) : Bakınız water washable.

Personnel Monitoring Equipment (Personel Radyasyon Tespit Cihazı) (RT) : Alınan dozun tespiti amacıyla taşınması yada takılması gereken cihazdır.Örneğin : film beç,cep dozimetresi gibi .

Permeability (Permeabilite – Magnetik Geçirgenlik) (MT) : Bir magnetik devredeki magnetik akım geçirgenliğine ilişkin terimdir.Malzemenin mıknatıslanma kolaylığıdır.akım yoğunluğu B,magnetik alan şiddeti H ile gösterilirse magnetik geçirgenliğin değeri B/H tır.

Permanent Magnets (Sürekli Mıknatıs) : Magnetik alanı yaratan güç ortadan kalktıktan sonra bile oluşturulan bu magnetik alanın büyük bir miktarını tutmak için kullanılan alettir.

Piezo Electric (Pizo Elektrik) (UT) : Bir malzemenin elektrik enerjisini mekanik enerjiye yada mekanik enerjiyi elektrik enerjisine çevirebilme yeteneğidir.

Pipe (Boru) : 1- Genellikle külçelerde katılma esnasında büzülme ile oluşan merkezi boşluktur. 2-Dövme yada döküm parçalarda böyle bir boşluk nedeniyle oluşan hata. 3- Maden külçe yüzeyindeki oksit tabakası sebebiyle arka uçta çubuk merkezine akan ve ekstrüzyon esnasında ortaya çıkan ekstrüzyon hatasıdır.

Porosity (Porozite) : Metalin katılması sırasında serbest kalan gazların sebep olduğu rastgele dağılmış çukurcuk yada boşluklardır.

Powder Dry (Kuru Toz) (MT) : Magnetik tanecik kontrolü için uygun şekilde seçilmiş ve hazırlanmış çok ince taneli ferromagnetik taneciklerdir.

Pulse – Echo Method (Darbe Yankı Metodu) (UT) : Süreksizliğin yeri ve mevcudiyetini zaman pozisyonu ve yansıma yüksekliği ile belirten bir kontrol yöntemidir.

- R -

Radiograph (Radyograf) (RT) : Test edilen malzeme içinden nüfuz edici radyasyonun geçmesiyle bir kayıt ortamı üzerinde oluşan gözle izlenebilir kalıcı görüntüdür.

Radiographer (Radyografi Çeken) : Radyografik operasyonları yapan veya radyoaktif malzemenin kullanıldığı,sızdırmazlığın sağlanıldığı yerlerde ,bu operasyonu kontrol eden ehliyetli kişidir.

Radiographic Screens (Radyoaktif Ekranlar) : Radyoaktif şiddetin film üzerinde artırılması için kullanılan metalik yada floresan levhalardır.

Radiographic Contrast (Radyografik Kontrast) (RT) : Bakınız contrast radiographic.

Radiographic Definition (Radyografik Tanım) (RT) : Bir cismin radyografik imajının belirginlik ölçüsüdür.Radyografik tanım ekran tipi ,poz geometrisi,radyasyon enerjisi ve film karakteristiklerinin bir fonksiyonudur.

Radiographic Inspection (Radyografik Kontrol)(RT): Malzeme içindeki süreksizlikleri tespit etmek için elektromagnetik radyasyon (x veya gama ışını) kullanılarak malzeme iç görüntüsünün kayıt halinde elde edilmesi yöntemidir.

Range (Menzil) (UT): Ekran üzerinde görülebilen maksimum ses yolu mesafesidir.

Ray (Işın): Küçük kesitli enerji demetidir.

Rayleigh Wave (Yüzey Dalgası) (UT): Bakınız surface wave.

Receiver (Alıcı) (UT): Test parçasından yansıyan ultrasonik enerjiyi almak için kullanılan transduser elementidir.

Reciprocity Law (Ters Kareler Kanunu) (RT): Film densitesi miktarının (kararma yoğunluğunun) kaynak şiddeti ile poz süresi çarpımı sonucu elde edildiğini ifade eden kanundur.

Rectifier (Rektifayır): Yüksek voltajlı alternatif akımı tek yönlü akıma çeviren devredir.

Reference Blocks (Referans Bloklar): Test yüzeyinden bir yada daha fazla mesafelerde bir yada daha fazla yansıyan alanlı gerçek yada suni süreksizlikler ihtiva eden ve malzeme içindeki kusurlu alanların hacim ve mesafelerini tespit için referans olarak kullanılan blok yada bloklar grubudur.

Reference Radiographs (Referans Radyografiler): Malzemenin kabulü için karşılaştırma standartları olarak kullanılabilen süreksizliklerin imajlarını içeren radyografi grubudur.

Reference Standart (Referans Standart): Test parçasıyla aynı malzemeden yapılan benzer şekilli olan ve bilinen boyutta hata içeren değerlendirmeye yardımcı parçadır. Genellikle kalınlık,iletkenlik ölçümleri ve hata tespiti için üretilirler.

Reflection (Yansıma) (UT): Gelen Dalganın farklı akustik empedansa sahip iki malzeme sınırından yansıması sonucu ortaya çıkan belirtidir.

Refracted Beam (Kırılmış Ses Demeti) (UT): Farklı ses hızlarına sahip iki ortamda birinden diğerine geçerek ikinci ortamda ilerleyen ses demetidir.

Refraction (Kırılma) (UT): Bir ultrasonik ses demetinin farklı ses hızlarına sahip iki malzeme ara yüzeyinden geçişte yön değiştirmesi olayıdır.

Reject(Suppression) (Rijet – Parazit Giderici) (UT): Önceden tespit edilen sinyal yükseklik değerinin (amplitüd) altındaki tüm sinyalleri elimine etmek suretiyle parazit sinyallerin azaltılmasıdır. Böylece daha büyük sinyaller belirginleştirilir.

Residual Field (Artık Alan) (MT): Bakınız field residual.

Residual Method(Artık Metod) (MT): Magnetik tanecik ortamı akım kesildikten sonra uygulanır. yani artık magnetik alan mevcut olduğu zaman magnetik tanecikler parça üzerindedir.

Resolution (Rezolüsyon) (UT): Ultrasonik cihazın ses demet eksenine göre aynı mesafede veya yatay pozisyondaki süreksizliklerin sinyallerini ayırt edebilmesidir.

Röntgen (r) (RT): 0.001293 gram havada bir elektrostatik yük birimlik (e.s.y.b.) iyon oluşturmak için gerekli x yada gama ışını miktarıdır. Genellikle radyasyon kaynaklarının radyasyon çıkışlarını kaynaktan bir metre mesafede saatte röntgen olarak ifade etmek (rhm) için kullanılır. Uluslararası birim sisteminde coulomb (kulomb) / kilogram (kg) olarak ifade edilir.

Rolling (Haddeme): Metal kütüğün merdaneler yardımıyla kesitlerinin azaltılması işlemidir.

Root Crack (Kök Çatlağı): Kaynakta ısı ile oluşan yada var olan çatlaktır.

Root Of Joint (Kaynak Kökü): Kaynak edilecek parçaların birbirlerine en yakın olduğu yerlerdir.

Root Penetration (Kök Nüfuziyeti): Ek yerinde dolgu metalinin sızma derinliğidir.

Roughness(YüzeyPürüzlülüğü):Genişlikleri,yükseklik-leri ve eni ile etkin bir yüzey biçimi oluşturan yüzey düzensizlikleridir.

RT:Radyografik tahribatsız kontrol yönteminin sembolüdür.

Rust (Pas): Demir hidrat oksitlerini ihtiva eden bir korozyon ürünüdür.bu terim yalnızca demir(ferros) alaşımlar için kullanılır.

Safelight (Emniyet Işığı) (RT) : Radyografik filmin ışığa hassas emülsiyonunu bozmayan, karanlık odada kullanılan özel bir lambadır.

Scatter (Dağınma) (RT) : Film üzerinde sis oluşumunun sebeplerinden birisidir. Gelen radyasyonun bir kısmı radyografi alınan cismin elektronları tarafından saçılmaya uğratılır ve saçılan radyasyon sislenmeye yol açar. direkt radyasyonu alan duvarlar ,taban,tavan,film kaseti v.s. gibi herhangi bir malzeme dağılmış radyasyonun bir kaynağıdır.

Scattering (Dağınma-Saçılma)(RT) : Elektromagnetik radyasyonun maddenin atomları ile çarpışması sonucu yönünü değiştirmesi olayıdır.

Scattering (Dağınma) (UT) : Absorbsiyon dışındaki sebeplerden dolayı ultrasonik dalgaların mevcut ortamda dağınmasıdır. ses yolu üzerindeki küçük süreksizlikler bu olaya yol açabilir.

Scrap (Hurda) : Herhangi bir malzemenin artık kullanılmayan ancak eritme ve saflaştırma sonrası yeniden kullanıma sunulabilen parçasıdır.

Scratch (Çizik) : Aşınma suretiyle oluşan sığ metal çizimidir.

Screens Fluorescent (Floresan Ekranlar) (RT) : Bakınız fluorescent screens..

Screens Intensifying (Şiddetlendirici Ekranlar) (RT) : Radyasyon etkisini artırmak ve böylece poz süresini azaltmak amacıyla filme temas halinde yerleştirilmiş malzemedir.

Screen Lead (Kurşun Ekranlar) (RT) : Radyografik poz sırasında filmle temas edecek şekilde yerleştirilen kurşun folye tabakalarıdır. Radyografik kaliteyi artırmak yada poz süresini kısaltmak veya her ikisini birden sağlamak için kullanılır.

Screen Mottle (Floresan Ekran Gölgeleri) (RT) : Ekran tarafından absorbe edilen x ışınları miktar dağılımının aynı ekran üzerindeki bölgelere göre farklı oluşu nedeniyle ortaya çıkan densite düzensizlikleridir . Ekran alacalığı adı da verilen bu gölgeler büyüklük olarak film taneliliğinden daha büyük ve daha yumuşaktır.

Seam (Dikis) : 1- Metal yüzey üzerinde genellikle döküm yada işlemedeki kusurlardan oluşan çatlak görünümünde kaynak edilmiş kattır. 2- Mekanik olarak yada kaynakla birleştirilmiş bağlantı yeridir.

Sensitivity (Duyarlılık) (MT,ET,RT,PT,UT) : Magnetik tanecik kontrolüne cevap verebilme kapasitesi yada derecesi, ultrasonik sistemde çok küçük bir süreksizliğin tespit edilebilme yeteneği, penetrant testinde yüzey hatalarını tespit edebilme yeteneğidir. Duyarlılık ne kadar yüksekse tespit edilebilen süreksizlikler o kadar küçük olur.

Shear Wave (Enine Dalga) (UT) : Ortamdaki tanecik titreşim yönünün ses demetinin ilerleme yönüne dik olduğu dalga tipidir.

Sheet (Plaka) : Haddeyle yassıtılmış ve metalin tipine keyfi olarak bağlı maksimum genişlik ,minimum kalınlıkta bir malzeme türüdür. levhadan daha incedir.

Shield (Koruma) : İyonize edici radyasyonun geçmesini engellemek için kullanılan, özel malzemeden yapılmış bir levhadır.

Shoe / Wedge (Pabuç/Takoz) (UT) : Düz demet transduserini özel bir kontrol tipine adapte etmek için kullanılan yardımcıdır. örneğin eğri bir yüzeyin kontrolü ,açılı demet yada yüzey dalgası ile kontrol,bağlayıcı delik çevresini kontrol gibi .

Shrinkage Cavity(Radyografide Çekme Boşlukları) (RT) : Radyografik filmde dentritik,flameter yada pürüzlü koyu alanlar halinde ortaya çıkan ve metal içinde yer alan küçük boşluklardır.

Shrinkage Cracks (Çekme Çatlakları) : Çekme boşlukları ile ilgili olan sıcak yırtılmadır.

Shrinkage Porosity Or Sponge (Çekme Boşluğu Yada Porozite) : Film üzerinde bölgesel petekvari yada ipliksi koyu bölgeler olup gözenekli metali belirtir.

Signal (Sinyal) (UT) : A tarama ekranında zaman ekseninin düşey sapmasıdır.

Slab (Kütük) : Plaka ile külçe arasında yer alan ve genişliği kalınlığının en az iki katı olan metal parçasıdır.

Slag (Cüruf) : Ergitme ve saflaştırma işleminde metalik olmayan yabancı maddeler ve fluxın karışımı sonucu meydana gelen metalik olmayan üründür.

Snell Law (Snel Kanunu) : Geliş açısıyla kırılma açısı arasındaki ilişkiyi veren kanundur. Aşağıda şekilde ifade edilir :

$$\sin \varphi(1) / \sin \varphi(2) = v1 / v2$$

Burada : $\varphi(1)$: ses demeti geliş açısı

$\varphi(2)$: kırılma açısı

V1 : gelen ses hızı

V2 : kırılan ses hızıdır.

Solvent Cleaning(Solventle Temizleme) (PT) : Fazla penetrantıyüzeyden yıkama yada solventle silme yolu ile temizleme işlemidir.

Solvent Developer (Solvent Developer) (PT) : Bir cins developerdir.çabuk kuruyan solvent içinde süspansiyon halinde tatbik edilir.

Source (Kaynak) (RT) : Radyasyon kaynağıdır.x ray tüpü yada radyoizotop olabilir.

Source – Film Distance (SFD) (Kaynak Film Mesafesi) (RT) : X ray tüpü odak noktası yada radyasyon kaynağı ile film arası mesafedir.

Speed Film (Film Hızı) (RT) : Bakınız film speed.

Standard (Standart) : 1-Kalibrasyon yada mukayese için temel alınan referans. 2- İşlem yada uygulama yolu veya miktar ölçümlerinde bir model yada kaide olarak hizmet etmek üzere üzerinde anlaşılmış ve otoriteler tarafından tesis edilmiş bir kabüldür.

Stress (Gerilme) : Birim alana etki eden kuvvettir.

Stress Corrosion Cracking (Gerilimli Korozyon Çatlaması) : Gerilimin veya korozyonun birlikte etkileri altında çatlamayla oluşan bir kırılmadır.

Subject Contrast (Cisim Kontrastı) : Bakınız contrast subject.

Surface Indication (Yüzey Belirtisi) : Parça yüzeyine açılan herhangi bir hata belirtisidir.

Surface Wave (Yüzey Dalgası) (UT) : Bir dalga boyundan daha küçük nüfuziyet derinliği ve eliptik tanecik hareketiyle karekterize edilen yüzey boyunca ilerleyen dalga tipidir.

Survey Meter (Radyasyon Ölçer) (RT) : Radyasyon şiddetini yada poz doz oranını ölçen portatif bir cihazdır.

Suspension (Süspansiyon) (MT) : Yaş magnetik parçacık kontrol yönteminde kullanılan ferromagnetik taneciklerin içinde bulunduğu sıvıdır.

Sweep (Tarama) (UT) : CRT ekran üzerinde elektron demetinin üniform ve tekrarlı hareketidir.

Sweep Delay (Tarama Gecikmesi) (UT) : Başlangıç tarama sinyalinin zaman ayarını yapmak için kullanılan kontroldür.başlangıç sinyalinden sonraki sinyal için zaman olarak gecikmeyi de ifade eder.

- T -

TCG : Bakınız distance amplitude correction.

Tear Hot (Sıcak Yırtılma) : Bakınız cracks machining.

Tensile Strenght (Çekme Dayanımı) : Tedrici yada uniform olarak uygulanan bir yük altında kırılmaksızın dayanabilen en büyük gerilimdir.

Test Block (Test Bloğu) : Bakınız referance standard.

Test Frequency (Test Frekansı) (UT) : Ultrasonik testlerde kullanılan transduserin titreşim frekansıdır.

Test Surface (Test Yuzeyi) : Kontrol edilen parça yuzeyidir.

Through Transmission Method (Doğrudan İletim Metodu) (UT) : Ultrasonik titreşimleri almak ve vermek için iki ayrı kristalin kullanıldığı test yöntemidir.

3-2T Radiography (3-2T Radyografi) : Penetremetre kalınlığının iki katına eşit bir çapa sahip penetremetre deliğinin belirgin bir imajını gösteren bitmiş radyograflarda radyografik kalite seviyesidir. Penetremetre kalınlığı malzeme kalınlığının % 3 dür.

Transducer (Transduser) : Enerjiyi bir biçimden diğer biçime çeviren bir cihazdır.

Transducer Element (Transduser Elementi) : Tarama ünitesindeki piezo elektrik elementtir.

Transducer Index (Transduser İndeksi) (UT) : Bir enine dalga yada yüzey dalgası transduserinin üzerinde ses demet ekseninin geçtiği noktadır.

Transmitter (Gönderici) (UT) : Bir test parçasına gönderilecek ultrasonik enerjiyi oluşturmak için kullanılan transduser elementidir.

Transverse (Enine) : Genellikle işleme yönüne dik bir düzlem yada yönü belirten literatürde across olarak geçen bir terimdir.

Transverse Wave (Enine Dalga) (UT) : Bakınız shear wave.

Tuned : Oldukça dar bir bant genişliğine sahip olma durumudur. Dar bir bant aralığında başlangıç sinyaline veya dar frekans aralığına cevap veren bir amplifikatöre sahip cihazları tanımlamak için kullanılır.

Tungsten Inclusions(Tungsten Kalıntıları) : Tungsten kaynak elektrodunun parçacıkları nedeniyle kaynakta oluşan yabancı maddelerdir.

Two – Film Technique (Çift Film Tekniği) (RT) : Bir parçanın ince ve kalın kesitlerinin radyografilerini aynı anda alabilmek için farklı hızlarda iki filmin kullanıldığı bir radyografi alma işidir.

2 – 2T Radiography (2-2T Radyografi) : Penetremetre kalınlığının iki katına eşit bir çapa sahip bir penetremetre deliğinin belirgin imajını gösteren bitmiş radyograflardaki radyografi kalite testidir. Penetremetre kalınlığı malzeme kalınlığının % 2 si kadardır.

- U -

Ultrasonic (Ultrasonik) (UT) : Duyulabilir ses bandının üstünde bir frekansa (20.000 den yüksek) sahip mekanik titreşimlerdir.

Ultrasonic Test : Malzemenin içinden ultrasonik dalgalar geçirerek malzemeyi tahribatsız olarak kontrol eden yöntemdir.

Undercut (Koparma) (RT) : Herhangi bir cismin kenar görüntüsü içinde (cismin içinden geçen radyasyonla ilgili olmayan ancak dağılmış radyasyonla ilgili olan) oluşan ayrı bir film kararmasıdır.

Underfill (Az Dolu) : Gerçek şekli tamamen doldurulmuş depo yada metaldir.

- V -

Velocity (Hız) (UT) : Ultrasonik dalganın birim zamanda gittiği yoldur.

Vertical Linearity (Düsey Lineerlik) (UT) : A tarama durumunda boyutu bilinen bir yansıma yüzeyinden gelen ultrasonik dalgaların büyüklükleri ile sinyal büyüklükleri arasındaki sabit ilişkidir.

Vickers Hardness Test (Vickers Sertlik Testi) : Elmas piramit sertlik testi ile aynıdır.

Viscosity (Viskozite) : Viskoz olma derecesi ,durumu,kalitesidir.kısaca akışkanlığa olan dirençtir.

Visible : Gözle görülebilir olma yeteneğidir.

Visible Dye Penetrant (Görünür Penetrant) (PT) : Normal ışık altında beyaz developer ile birlikte yüksek kontrast sağlayan yüksek nüfuziyet gücüne sahip genellikle kırmızı renkli sıvıdır.

- W -

Water Washable (Suyla Yıkabilir) (PT) : İçinde suyla yıkanabilmesini sağlayan seyreltici bir madde (emülsifier) ihtiva eden yağ esaslı penetranttır.

Wedge (Takoz) : Ultrasonik enerjiyi test parçası içine açılı olarak göndermek için kullanılan araçtır.bakınız shoe.

Weld Bead (Kaynak Yatağı) : Bir pasoda kaynak metalinin birikimidir.

Weld Crack (Kaynak Çatlağı):Kaynak metalindeki çatlaktır.

Weld Metal (Kaynak Metali) : Kaynak esnasında eritilen metaldir.

Weld Nugget (Kaynak Metali) : Nokta, dikiş yada projeksiyon kaynaklarındaki kaynak metalidir.

Wet Developer (Yaş Developer) (PT).: İçinde developer toz bulunduran sıvı süspansiyondur.

- X -

X Rays (X Işınları) (RT) : Bir vakum tüp içinde yüksek voltaj altında hızlandırılan elektronların uygun bir hedefi bombardıman etmesiyle ortaya çıkan elektromagnetik radyasyondur.

X Ray Tube (X – Işınları Tüpü) : Yüksek gerilim altında elektronları hızlandıran , bir hedefi bombardıman ettirmek suretiyle durdurtan böylece x ışınlarını oluşturan tüptür.

- Y -

Yoke (MT) : Çevresinde mıknatıslayıcı akımı geçiren sargıların bulunduğu at nalı şeklinde ,katı yada tabakalı yumuşak magnetik malzemedir.

Yoke Magnetization (MT) : At nalı şekilli bir harici elektromıknatıs vasıtasıyla bir parçanın tamamında veya sadece bir bölümünde boyuna magnetik alan oluşturulmasıdır.

